

АЛЕКСАНДЪР МИХАЙЛОВ

ЕЛЕНА КРЪСТЕВА
25.06.2011

- Г-н Занков, днес в галерия „Ракурси“ е последният ден на изложбата ви. Защо определяте показаните картини като „призрачна живопис“?

- Интересувахте ме какво става с телесното, как се помещаваме в тия идеални норми, които ни се вменяват. Естественото тяло вече не се цени, а гледаме да го подобрим със силикон например. В същото време обаче биопродуктите са по-скъпи от обикновените. Смята се, че ако прасетата и пилетата са живели щастливо, а в растенията няма химикали, им се вдига цената. По тази логика би трябвало нашите естествени тела да са по-ценни и скъпи от тези с намеси и силикон. Като месо моето трябва да е по-скъпо от това на някоя с набухватели и оцветители.

- Какво се случва с човека?

- Разпада се, и то на повече от двама души. Ти си един във „Фейсбук“, друг в работата, трети с приятелите. И някъде там е и този стремеж да влизаш в перфектни физически модели, да си клиент на някой като д-р Енчев. Стремежът е да сме красиви, а не да работим. Това няма как да не се отрази върху психиката и общуването. Въпросът е какво правим със собствените си самоличности и как да не хлътнем в клопката на стереотипите и този нов БДС стандарт на силикона и подобните му.

- Тази седмица минава под знака на боядисания Паметник на съветската армия. Защо хората толкова се развълнуваха?

- И мен ме шокира това възмущение. Досега в обществото беше апатия, апатия и изведнъж - бомба! Онези, които се възмущават, явно имат уплах от това, че адски бързо се подмениха героите и образите от комиксите паснаха много лесно върху героите от войната. Това стряска. От друга страна - останалите мислят, че така затваряме главата „Комунизмът“ и така комунизмът си отивал със смях, а не с булдозери. Това обаче изобщо не е така. С едно боядисване не можеш да заличиш комунизма.

- Според вас каква трябва да бъде съдбата на този паметник?

- От политически този паметник трябва да стане исторически. Част от историята на България е 45 години комунизъм и този паметник е част от нея. Не може да се затрива история. Освен това понастоящем нямаме технологичен и човешки ресурс да направим подобен паметник. Сегашният ресурс е паметникът на Гарибалди.

За да оценим хубав ли е или лош Паметникът на съветската армия, трябва да минат 50-100 години - като се изключи политическата страна и остане само историческата.

Това боядисване показва, че соц. пропагандата и капиталистическата и глобалната реклама са много близки и образите тутакси се припокриват. Пишеш „В крак с времето“ и онагледяваш сегашното време с образите на консуматорското общество. Тоест, наслагаш едното върху другото, казваш „Те са много близки“, но не критикуваш нито едното, нито другото. Всички се подхлъзват да се радват, че сме в крак с това време, а то не е толкова радостно - Дядо Коледа да ти носи тирове с кока кола на Коледа. Тия, които искат да скъсат със старото мислят, че като преободисаме паметниците, ставаме съвременни и хоп - вече сме в демокрацията, в крак с новото време. Всички сме свободни, което не е вярно.

- Несвободата от финансовата зависимост ли идва?

- От липсата на алтернативи, на развлекателния бизнес и на консумацията. Здравото образование може да бъде алтернатива, ако не е подчинено на това какви кадри иска индустрията. Нужна е и някаква критическа мисъл, която да отива отвъд очевидностите на съвременното. На българите явно им липсва Дисниленд, след като се радват толкова на такива герои. Искат да ходят да се снимат с Мики Маус. С едно боядисване всички си мислят, че вече са free и за младите е голям fun. А този паметник може да показва на децата, че тук съветската армия е била окупатор. Ако го махнат, как изобщо ще стане въпрос за това. Откъде да го научат? А така имаш нагледен урок как е работела пропагандната машина.

- В Борисовата градина обаче ли му е мястото?

- Защо не? Представете си да оформят парк с всичките големи статуи на тоталитарното изкуство. И едно влакче на ужасите да обикаля покрай Ленин, Брежнев. Щом хората искат Дисниленд, нека да го направят. Ще е уникално да влязат всички монументи със съответните табелки, пояснения и кратка биография на героите и скулпторите. Така ще стане ясно, че тези паметници са част от някакво време. Аз лично много съжалявам, че мавзолеят е взривен, защото колко държави имат в света мавзолей? С нас бяха пет, вече са четири. Мавзолеят трябваше да остане като исторически паметник за епохата. Можеше там да направят музея за тоталитарно изкуство.

- Изненадаха ли ви някои от имената от арт средите, огласени като сътрудници на ДС, които бяха публикувани преди броени дни?

- Не. Аз това отдавна го твърдах. Не може преди 10 ноември 1989-а група „Градът“ да направи изложба авангард в галерия „Райко Алексиев“ без покровителството и участието на системата. При положение че за подобни действия Орлин Дворянов и Добрин Пейчев бяха арестувани. На тях двамата им разрешиха да правят подобни експозиции чак като мина изложбата на група „Градът“.

Няма какво да се изненадваме - вижте само кои бяха дисидентите на закуската с Митеран. Това, което стана в началото на прехода, е същото като с паметника – най-върлите комунисти се преободисаха и станаха първите капиталисти. В изкуството е интересно да се отбележи, че хората, които излизат като свързани със системата на ДС, не са свързани с комунистическата естетика. А напротив, те всичките са модернисти. Така че можете да видите какъв ни е и модернизмът. Навремето бях казал: „Преходът свърши, промяна няма“. По върховете са същите супергерои и могат да си играят на благотворителност, и на всичко. Тъжно е, че е похабена енергията на не знам колко поколения. Някои избягаха, други пропаднаха.

- Спасението за младите къде е – да се махнат от България ли?

- Не знам. Всеки се спасява сам. Аз си търся своето спасение, ти твое. На душите, на телата ни. Това е собствен път и не мога да кажа на младите какво да правят. Радвам се, че не са задръстено поколение. Отворени са и се свързват по друг начин със света. Докато ние сме обременени и все вървим по линията на опозицията изток-запад, ляво-дясно.

- Какви цветове доминират в общия български пейзаж?

- Други са го казали преди мен. Не е въпросът до пари, а до човешкия ресурс. Може да нямаш пари, но ако си в екип със свестни хора, няма начин да не успееш. Парите са следствие. Проблемът е в човешкия ресурс.

Визитка

Роден е на 1 май 1962 г. в София.

Завършил е скулптура в Националната художествена академия в София през 1988 г.

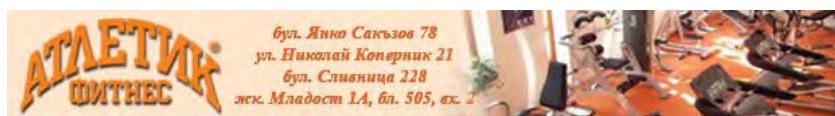
Работи като хоноруван преподавател в НБУ София от 1997 до 2008 г.

2009 г. е редовен преподавател в департамент „Изящни изкуства“ към НБУ.

От 2010 г. е хоноруван преподавател по скулптура в НХА.

Става член на СБХ през 1991 г.

Известен е с авангардните си изяви.

МОНИТОР

Авторски права (с) 1999 - 2008 на "Монитор" ЕООД.
RSS | РЕКЛАМА | КОНТАКТИ | ЗА НАС

Дизайн и изпълнение
Смарт Медия